

РЕШЕНИЕ

№ 141

гр. София, 19.05.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 2-РИ НАКАЗАТЕЛЕН, в публично заседание на дванадесети май през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Калин Калпакчиев

Членове: Весислава Иванова
Величка Цанова

при участието на секретаря Нина Ш. Вьонг Методиева
в присъствието на прокурора Апелативна прокуратура - София В. Ст. Ст.
като разглежда докладваното от Калин Калпакчиев Въззивно наказателно дело
от общ характер № 20221000600085 по описа за 2022 година

Атакувана е присъда № 20/20.10.2021 г. по н.о.х.д. № 2558/2021 г. по описа на Софийския градски съд, НО, 13. първоинстанционен наказателен състав, с която подсъдимият О. О. З. е признат за виновен за това, че на 16.12.2020 г., около 21:15 часа в гр. София, пред денонощен магазин за алкохол и цигари, намиращ се на адрес бул. „Сливница“ № 133 е отнел чужди движими вещи – сумата от 400 лева – една банкнота с номинал 100 лева и шест банкноти с номинал 50 лева; половин банкнота с номинал 50 лева със сер. № БЗ 8379120, на стойност 25 лева; половин банкнота с номинал 50 лева със сер. № БЕ5715859, на стойност 25 лева; половин банкнота с номинал 50 лева със сер. № БЗ 6769314, на стойност 25 лева и половин банкнота с номинал 100 лева със сер. № ГВ 43795953, на стойност 50 лева или всички вещи на обща стойност 525 лева от владението на М. Н. Х., с намерение противозаконно да ги присвои, като употребил за това сила – хванал и дръпнал държаните от Х. банкноти, при което издърпал от ръката му сумата от 400 лева и скъсал наполовина три банкноти с номинал 50 лева и една банкнотна с номинал от 100 лева, като деянието било извършено в условията на опасен рецидив, след като бил осъждан за тежко умишлено престъпление на наказание лишаване от свобода не по-малко от една година, изпълнението на което не е отложено по чл. 66, ал. 1 НК – по н.о.х.д. № 3131/2016 г. по описа на СГС, влязла в сила на 6.10.2016 г. на наказание 4 години лишаване от свобода за извършено престъпление по чл. 199, ал. 1, т. 4 вр. с чл. 198, ал. 1 вр. с чл. 29, ал. 1, б. „а“ и б. „б“ НК и по определение на СРС по н.ч.д. № 17403/2019 г., влязло в сила на 28.2.2020 г., с което е определено общо наказание по н.о.х.д. № 3131/2016 г. на СГС и по н.о.х.д. № 5071/2016 г. на СРС в размер на 4 години лишаване от свобода, което на основание чл. 24 НК е увеличено на 4 години и 6 месеца лишаване от свобода, поради което и на основание чл. 199, ал. 1, т. 4, вр. с чл. 198, ал. 1, пр. 1вр. вр. с чл. 29, ал. 1, б. „а“ и чл. 54 НК е осъден на наказание лишаване от свобода в размер на 6 години, като на основание чл. 57, ал. 1, т. 2, б. „а“ ЗИНЗС е определен първоначален строг режим. На основание чл. 59, ал. 1 НК съдът е зачел към

определеното наказание лишаване от свобода предварителното задържане по мярката за неотклонение „задържане под стража“, считано от 29.12.2020 г. На основание чл. 189, ал. 2 НПК съдът е осъдил подсъдимия З. да заплати направените по делото разноски в размер на 1059.56 лева – по сметка на СДВР – 509.56 лева, разноски от досъдебното производство и по сметка на СГС – 550 лв, разноски от съдебната фаза, а на основание чл. 190, ал. 2 НПК е осъден да заплати 5 лева, представляващи държавна такса за издаване на 1 брой изпълнителен лист. С присъдата, съдът е върнал на М.Х. веществените доказателства – приложените на л. 178 от досъдебното производство банкноти.

Настоящата въззивна проверка на присъда № 20/20.10.2021 г. на СГС, НО, 13. състав следва да обсъди доводите на подсъдимия З. и неговия защитник, залегнали във въззивните им жалби. В жалбата на защитника на подсъдимия З. се твърди, че доказателствата по делото са били тенденциозно разгледани; че показанията на разпитаните по делото свидетели били противоречиви, което не е преодоляно от съда, дори след приобщаването на показанията им от досъдебното производство; че показанията на пострадалия М.Х. също били противоречиви по отношение на размера на липсващата сума и състоянието му преди покупката от инкриминираното заведение; че в показанията на свидетеля В. Х. се твърди, че липсващите пари били 300 лева, а при идването си в магазина М.Х. бил в окаян вид, наранен по лицето. Защитникът настоява, че доказателствата по делото не са изследвани пълно и безпристрастно, поради което не е установена обективната истина по случая. С жалбата се отправя искане за отмяна на осъдителната присъда и за оправдаването на подсъдимия. С жалбата на подсъдимия от 1.11.2021 г. се изразява недоволство от присъдата на СГС; счита се за несправедливо осъден, тъй като показанията на свидетеля М.Х. били неубедителни; твърди, че не е извършил престъплението, поради което моли въззивния съд да разгледа аргументите му.

В съдебно заседание на въззивния съд представителят на САП изразява становище, основано на приетата от апелативния съд съдебно-психиатрична и психологична експертиза, за това, че подсъдимият разбира свойството и значението на извършеното и може да ръководи постъпките си – както към датата на деянието, така и към настоящия момент. Прокурорът поддържа, че от доказателствата по делото несъмнено се установява извършеното при опасен рецидив престъпление грабеж. Счита, че първоинстанционната присъда е справедлива, поради което моли да бъде потвърдена.

Подсъдимият З., лично и чрез своя защитник, поддържа депозираната срещу присъдата жалба и настоява за нейното уважаване. Защитникът адвокат М. развива аргументи: че по делото не е доказано авторството на деянието, тъй като присъдата е основана на показанията на свидетеля М.Х., но липсват записи от видеокамери в района; че показанията на свидетеля М.Х. не следва да се възприемат, тъй като той е пострадал от престъплението, бил е в пияно състояние, не е знаел какво се е случило с него и парите му; че не следва да се кредитират и показанията на свидетеля В. Х., тъй като той не е бил очевидец на деянието; че не е доказано З. да е избягал от мястото на деянието. Защитникът пледира за отмяна на осъдителната присъда и за признаване на подсъдимия за невиновен.

В лична защита подсъдимият заявява, че делото не се е гледало обективно в първата инстанция – тъй като съдът разгледал доказателствата тенденциозно; че показанията на разпитаните свидетели не били разгледани правилно, тъй като те били противоречиви; че показанията на свидетеля М.Х. били противоречиви, както по отношение на размера на отнетата сума, така и за състоянието му преди покупката от инкриминираното заведение; че показанията на другия свидетел В. Х. също не установяват размера на отнетата сума. Подсъдимият отрича да е извършил престъплението, поради което моли да бъде оправдан.

Подсъдимият З. в последната си дума моли за оправдателна присъда.

СОФИЙСКИЯТ АПЕЛАТИВЕН СЪД, като съобрази изложените от страните доводи и сам служебно провери изцяло правилността на присъдата, намира за установено следното:

Жалбите на подсъдимия З. и неговия защитник са неоснователни.

Фактическата обстановка е подробно изяснена от състава на Софийския градски съд. По делото са събрани в необходимия обем и по съответния процесуален ред доказателствата, имащи съществено значение за правилното му решаване. Доказателствените материали по делото, събрани в хода на съдебното следствие и тези от досъдебното производство, проверени от съда и приобщени по надлежния ред:

- *гласните доказателствени средства* – обясненията на подсъдимия **О.З. З.**, дадени в хода на съдебното следствие – л. 106 – л. 108 от съдебното дело по н.о.х.д. № 2558/2021 г. на СГС; показанията на свидетеля **С. М. Ц.**, дадени в хода на съдебното следствие – л. 108 от съдебното дело по н.о.х.д. № 2558/21 г. на СГС; показанията на свидетеля **М. Н. Х.**, дадени в хода на съдебното следствие – л. 133 – л. 135 от съдебното дело по н.о.х.д. № 2558/21 г. на СГС, както и тези, дадени в досъдебното производство и приобщени по реда на чл. 281, ал. 5, ал. 1, т. 1 и т. 2 НПК – л. 20 – л. 23 от досъдебното производство; показанията на свидетеля **В. Р. Х.**, дадени в хода на съдебното следствие – л. 135 – л. 138 от съдебното дело по н.о.х.д. № 2558/21 г. на СГС и тези, дадени в досъдебното производство и приобщени по реда на чл. 281, ал. 5, вр с ал. 1, т. 1 НПК в частта за неговите възприятия от инкриминирания инцидент между подсъдимия и пострадалия – л. 24 от досъдебното производство;,,

- *писмените доказателства и доказателствени средства*, приложени в досъдебното производство, прочетени и приобщени към доказателствения материал по реда на чл. 283 НПК: протокол за разпознаване от 30.12.20 г. – л. 26 – л. 27 от досъдебно производство; протокол за оглед на веществени доказателства от 12.2.21 г. и фотоалбум към него – л. 77 – л. 78 от досъдебно производство; протокол за доброволно предаване от 18.12.20 г. – л. 32 от досъдебно производство; съдебномедицинско удостоверение № 317 /20 г. – л. 32 – л. 33 от досъдебно производство; епикризи по отношение подсъдимия – л. 128 – л.129 от досъдебно производство; справка за съдимост на подсъдимия – л. 34 – л. 37 от досъдебното производство;

- *заключенията* на назначените и изготвени по делото съдебно-психиатрична и психологическа експертиза за подсъдимия – л. 132 – л. 146 от досъдебното производство; съдебно-психиатрична и психологическа експертиза за пострадалия – л. 106 – л. 114 от досъдебното производство; оценителна експертиза – л. 99 – л. 101 от досъдебното производство.

Изброените по-горе доказателствени материали, анализирани от първоинстанционния съд поотделно и в своята съвкупност, изясняват по несъмнен начин всички обстоятелства от съществено значение за правилното решаване на делото – извършено ли е деянието, неговото авторство, механизма на осъществяването му, субективната му страна, личността на подсъдимия, степента на неговата обществена опасност.

Описаните доказателства и доказателствени средства позволяват да се приеме за безспорно установено, че на 16.12.2020 г., свидетелят М. Н. Х. бил на работа в УМБАЛСМ „Пирогов“, където изпълнявал функциите на санитар. На 16.12.2020 г. той бил дневна смяна с работно време от 8:00 часа до 20:00 часа.

Около 20:00 часа М.Х. свършил работа и около 21:00 часа взел такси от стоянката пред болничното заведение. Около 21:10 часа свидетелят слязъл от таксито на бул. „Сливница“, на спирката за автобуси и тролейбуси „Оряхово“ в посока центъра и бул. „Константин Величков“. След като слязъл от таксито, той се отправил към близкото денонощно заведение за кафе, алкохол и цигари „АБВ“, намиращо се в непосредствена близост до спирка „Оряхово“, на бул. „Сливница“ № 133. Около 21:15 ч. М.Х. се намирал пред денонощното заведение. Той бил употребил алкохол и имал видими наранявания по лицето. В заведението по това време продавач бил свидетелят В. Р. Х., а заведението било празно и нямало хора.

Свидателят В. Х. познавал подсъдимия – той често идвал в заведението и от разговори с него знаел, че е от ромски произход и по прякор го наричат „Маугли“. З.

застанал непосредствено до гишето за обслужване на клиенти на заведението. Той бил облечен с тъмно яке и тъмен анцуг, носел черна медицинска маска, поставена на лицето. На главата си подсъдимият имал черна зимна шапка, а върху нея – качулка, също черна на цвят.

След като З. бил вече пред гишето на заведението, към него се насочил свидетелят М.Х., който поискал от продавача В. Х. да си купи кутия цигари и алкохол – водка „Флирт“ от 250 мл. Свидателят В. Х. познавал и него отпреди това, тъй като същият често идвал в заведението. Той забелязал, че М.Х. има наранявания по лицето, но не го попитал за начина на получаването им. Подсъдимият помолил пострадалия да го почерпи с едно кафе. Свидателят М.Х. се съгласил, при което поръчал на продавача да направи едно кафе за З.. Свидателят В. Х. се обърнал навътре в заведението към кафемашината, за да направи кафето. След като направил поръчката, М.Х. посегнал към окаченото на врата му и под якето кожено калъфче, в което държал парите си. В калъфчето имало 670 лева, разпределени по следния начин: две банкноти с номинал 100 лева, девет банкноти с номинал 50 лева и една банкнота с номинал 20 лева. Банкнотите били сгънати и поставени една до друга, като за да вземе банкнотата от 20 лева, с която да плати сметката, пострадалият следвало да извади всички банкноти от калъфчето. В този момент и докато свидетелят М.Х. държал банкнотите в ръката си, З. посегнал бързо, хванал с ръка банкнотите и ги дръпнал. Свидателят стиснал здраво банкнотите. При дърпането подсъдимият успял да издърпа от ръката на М.Х. една банкнота с номинал 100 лева и шест банкноти с номинал 50 лева, като едновременно с това скъсал наполовина втората банкнота с номинал 100 лева със сериен номер ГВ43795953 и останалите три банкноти с номинал 50 лева и серийни номера БЗ 8379120, БЕ 5715859 и БЗ 6769314. След като издърпал и взел банкнотите и по една половина от всяка скъсана банкнота, подсъдимият З. побягнал.

В този момент В. Х. се върнал на гишето и видял, че М.Х. държи в ръката си няколко скъсани банкноти. Пострадалият му казал, че подсъдимият, познат и като „Маугли“, е издърпал парите от ръцете му, като е скъсал част от банкнотите след което избягал. В. Х. попитал М.Х. дали иска да позвъни в полицията, но той отказал, след което взел покупките и си тръгнал.

На 22.12.20 г. М.Х. бил прегледан в КСМД при УМБАЛ „Александровска“ ЕАД, при което били констатирани кръвонасядане и оток на клепачите на лявото око, лявата скулна област и лявата буза, субконюнктивен кръвоизлив на лявата очна ябълки и кръвонасядане на лявото коляно. За констатираните наранявания било издадено съдебномедицинско удостоверение № 317/20 г.

Свидателят С. М. Ц. имал ресторант на бул. „Сливница“ № 127. Той познавал подсъдимия, тъй като минавал покрай ресторанта му. Ц. два пъти му бил давал храна, както и по 10 лева, защото З. се оплаквал, че няма средства за препитание и подслон.

На 30.12.20 г. за времето от 13:10 часа до 13:30 часа в стая за разпознаване в 3 РУ-СДВР било проведено разпознаване, при което свидетелят В. Р. Х. посочил подсъдимият, като лицето, което познава с прякора „Маугли“, както и че го разпознава по чертите на лицето, прическата и височината.

В резултат на специализираното психиатрично и психологическо изследване на О. О. З. е установено смесено личностово разстройство с характеристики на емоционално нестабилна и дисоциална личност. При него не се установяват анамнезни или клинични данни за психично заболяване от ранг на психоза, което може да бъде приравнено към „продължително или краткотрайно разстройство на съзнанието“ в смисъла на закона (чл. 33 НК). Няма данни за претърпяно от него такова психично разстройство и в миналото, включително и към периода на инкриминираното по делото деяние. Личностовото разстройство не е психоза и не се приравнява към „разстройство на съзнанието“ в юридически смисъл. Описаната личностова абнормност при З. оказва съществено въздействие върху адаптивните му възможности и поведението му, но не представлява болестно (психотично) отклонение от психичната норма. Интелектуалните му възможности са нисък (граничен) вариант на широката норма, но без данни за вроден или придобит интелектуален дефицит. Въз основа на достъпната информация и експертното изследване

следва да се приеме, че при подсъдимият няма данни за зависимост към психоактивни вещества. Алкохолната употреба в миналото вероятно е била вредна (злоупотреба без прояви на зависимост), а към момента е в битово допустимите граници. В този смисъл към момента на деянието О.З. е притежавал психични годности правилно да възприема обстоятелствата от значение за делото, да разбира свойството и значението на извършеното и да ръководи постъпките си.

При психиатричното и психологично изследване на свидетеля М. Н. Х. са установени психични и поведенчески разстройства дължащи се на злоупотреба с алкохол. Констатиран е синдром на алкохолна зависимост, алкохолна полиневропатия. Алкохолната зависимост не е същинско психично заболяване (психоза) и не се приравнява към „продължително или краткотрайно разстройство на съзнанието” в смисъла на закона (чл. 33 от НК). Няма данни и за патология на когнитивните функции, паметово-интелектуалните му възможности са в широка норма, без съществен дефицит. Личностовата му структура се характеризира с особености в границите на общоприетата норма, няма основание да се обсъжда дисхармонично личностово развитие. По време на инкриминирания инцидент М.Х. е бил в състояние на обикновено алкохолно опиване – лека към средна или средна степен, което не е нарушило психичните му годности правилно да възприема обстоятелствата от значение за делото, тъй като при тези форми на алкохолно опиване няма данни за качествена промяна на съзнанието. Няма основание да се обсъжда усложнено или патологично алкохолно опиване, както и данни за интоксикационна психоза с качествено разстройство на съзнанието.

Несъмнено е установено, че отнетата сума към датата на извършеното деяние е в размер на 400 (четиристотин) лева, като е направен опит да бъде отнета и сума в размер на 250 (двеста и петдесет) лева, като при отнемането на тези банкнотите те са повредени/скъсани наполовина. Общият размер на отнетите парични суми от владението на М. Н. Х. към датата на извършеното деяние е 525.00 (петстотин двадесет и пет) лева, а именно отнетата сума в размер на 400.00 (четиристотин) лева и 125.00 (сто двадесет и пет) лева от възстановяване на повредените банкноти от 250 лева при замяната им в БНБ.

Подсъдимият О. О. З. е роден на ****г. в ***, българин, български гражданин, със средно образование, неженен.

Подсъдимият О. О. З. е осъждан както следва: 1. с определение за одобряване на споразумение за прекратяване на наказателното производство по н.ч.д. № 156/03 г. на РС Свищов в сила на 24.0.03г. подсъдимият е осъден за извършено престъпление по чл. 197, ал. 1 и на основание чл. 55, ал. 1, т. 1 от НК му е наложено наказание лишаване от свобода за срок от 1 година и 6 месеца, чието изпълнение е отложено по реда на чл. 66 от НК за срок от 4 години; 2. с определение за одобряване на споразумение за прекратяване на наказателното производство по н.о.х.д. № 352/ 03 г. на РС Свищов в сила от 4.11.04 г. подсъдимият е осъден за извършено престъпление по чл. 195, ал. 1, т. 3, пр. 2, т. 4, пр. 2 и т. 5 вр. чл. 194, ал. 1 вр. чл. 26, ал. 1 от НК като на основание чл. 55, ал. 1, т. 1 от НК му е наложено наказание лишаване от свобода за срок от 3 месеца, чието изпълнение е отложено по реда на чл. 66, ал. 1 от НК за срок от 3 години; 3. с решение по н.о.х.д. № 4371/04 г. на СРС в сила на 4.5.2005 г. подсъдимият е осъден за извършено престъпление по чл. 197, ал. 1 вр. чл. 194, ал. 1 НК и му е наложено наказание лишаване от свобода за срок от 3 месеца. На основание чл. 68, ал. 1 от НК е приведено в изпълнение наказанието по н.ч. № 156 / ОЗг. на РС Свищов лишаване от свобода за срок от 1 година и 6 месеца; 4. с присъда по н.о.х.д. № 916/05 г. на СРС в сила от 25.3.06 г. подсъдимият е осъден за извършено престъпление по чл. 325, ал. 2, пр. 1 и пр. 2 и му е наложено наказание лишаване от свобода за срок от 3 години; 5. с присъда по н.о.х.д. № 129/03 г. на РС Свищов в сила от 6.12.06 г. подсъдимият е осъден за извършено престъпление по чл. 195, ал. 1, т. 3, пр. 2, т. 5 вр. чл. 194, ал. 1 вр. чл. 26 от НК и му е наложено наказание лишаване от свобода за срок от 1 година, чието изпълнение е отложено по реда на чл. 66 от НК за срок от 3 години; 6. с присъда по н.о.х.д. № 757/10 г. на СРС в сила от 13.3.10 г. подсъдимият е осъден за извършено престъпление по чл. 196, ал. 1, т. 2 вр. чл. 195, ал. 1, т. 3 вр. с чл. 194, ал. 1 вр. чл. 29, ал. 1, б. „б” от НК и

на основание чл. 55, ал. 1, т. 1 от НК му е наложено наказание лишаване от свобода за срок от 4 месеца; 7. с определение за одобряване на споразумение за прекратяване на наказателното производство по н.о.х.д. № 12264/11г . на СРС в сила от 26.10.11 г. подсъдимият е осъден за извършено престъпление по чл. 144, ал. 3, пр. 1 вр. ал. 1 вр. чл. 20, ал. 2 вр. ал. 1 от НК като му е наложено наказание лишаване от свобода за срок от 6 месеца и 15 дни; с определение по н.ч.д. № 20014/12 г. по описа на СРС в сила от 19.12.12 г. е извършено групиране, като е определено едно общо наказание по присъди на подсъдимия по н.о.х.д. № 156/03 г. на РС Свищов, по н.о.х.д. № 352/03 г. на РС Свищов и по н.о.х.д. № 129/03 г . на РС Свищов, а именно най тежкото наказание лишаване от свобода за срок от 1 година и 6 месеца. Със същото определение е допуснато и групиране като е определено едно общо наказание по присъди на подсъдимия по н.о.х.д. №4371 /04 г. на СРС и по н.о.х.д. №916 /06 г. на СРС, а именно най тежкото наказание лишаване от свобода за срок от 3 години. Със същото определение е допуснато и групиране, като е определено едно общо наказание по присъди на подсъдимия по н.о.х.д. № 4371/04г . на СРС и по н.о.х.д. № 916/05 г. на СРС, а именно най тежкото наказание лишаване от свобода за срок от 3 години. Със същото определение е допуснато и групиране, като е определено едно общо наказание по присъди на подсъдимия по н.о.х.д. № 12264/11 г. на СРС и по н.о.х.д. № 7419/10 г . на СРС, а именно най тежкото наказание лишаване от свобода за срок от 6 месеца и 15 дни. Със същото определение е постановено отделно изтърпяване на наказанието по н.о.х.д. № 757/10 г. на СРС; 8. с присъда по н.о.х.д. № 7419/10г. на СРС в сила от 12.7.12 г. подсъдимият е осъден за извършено престъпление по чл. 131, ал. 1, т. 1, пр. 1, т. 12 вр. чл. 130, ал. 2, пр. 1 от НК и му е наложено наказание пробация със следните пробационни мерки : задължителна регистрация по настоящ адрес за срок от 9 месеца с периодичност 2 пъти седмично на осн. чл. 42а, ал. 2, т. 1 вр. ал. 3, т. 1 НК, задължителни периодични срещи с пробационен служител за срок от 9 месеца на осн. чл. 42а , ал. 2, т. 2, вр. ал. 3, т. 1 НК; 9. с присъда по н.о.х.д. № 11277/ 13г . на СРС в сила от 6.11.13 г. подсъдимият е осъден за извършено престъпление по чл. 196, ал. 1, т. , вр. чл. 195, ал. 1, т. 3, пр. 1 вр с чл. 194, ал. 1 вр. чл. 29, ал. 1, б. „б“ НК и му е наложено наказание лишаване от свобода за срок от 1 година и 1 месец. Със същата присъда подсъдимият е осъден за извършено престъпление по чл. 325, ал. 4 вр. ал. 2 вр. ал. 1 вр. чл. 29, ал. 1, б. „б“ НК и му е наложено наказание лишаване от свобода за срок от 6 месеца. На осн. чл. 23, ал. 1 от НК е определено едно общо най-тежко наказание, а именно наказание лишаване от свобода за срок от 1 година и 1 месец; 10. с определение за одобряване на споразумение за прекратяване на наказателното производство по н.о.х.д. № 10499/14г . на СРС в сила от 29.5.14 г. подсъдимият е осъден за извършено престъпление по чл. 325, ал. 4 вр. ал. 1 вр. чл. 29, ал. 1, б. „а“ и б. „б“ и му е наложено наказание лишаване от свобода за срок от 10 месеца; с определение по н.ч.д. № 12080/14 г. по описа на СРС в сила от 6.12.14 г. е допусната кумулация като е определено едно общо наказание по присъди на подсъдимия по н.о.х.д. № 11277/13 г . на СРС и по н.о.х.д. № 10499/14г. на СРС, а именно най тежкото наказание лишаване от свобода за срок от 10 месеца; 11. с присъда по н.о.х.д. № 3131/16г . на СГС в сила на 6.10.16 г. подсъдимият е осъден за извършено престъпление по чл. 199, ал. 1, т. 4 вр. чл. 198, ал. 1 вр. чл. 29, ал. 1, б. „а“ и б. „б“ НК и му е наложено наказание лишаване от свобода за срок от 4 години; 12. с присъда по н.о.х.д. № 5071/16 г. на СРС в сила от 8.10.19 г. подсъдимият е осъден за извършено престъпление по чл. 196, ал. 1, т. 1 вр. чл. 194, ал. 1 вр. чл. 29, ал. 1, б. „б“ НК и му е наложено наказание лишаване от свобода за срок от 2 години; с определение по н.ч.д. № 17403/19 г. по описа на СРС в сила на 28.2.20г. е допусната кумулация, като е определено едно общо наказание по присъди на подсъдимия по н.о.х.д. № 3131/16г . на СГС и по н.о.х.д. № 5071/16г . на СРС, а именно най-тежкото наказание лишаване от свобода за срок от 4 години. На основание чл.24 НК така определеното общо най-тежко наказание е увеличено, като е определено лишаване от свобода за срок от 4 години и 6 месеца.

В хода на първоинстанционното разглеждане на делото релевантната фактология обстойно е изяснена във възможната ѝ пълнота, като съдът е изследвал всички въпроси, които имат значение за правилното му решаване. Фактическите констатации на СГС са направени след съответен анализ на всички събрани по делото доказателствени материали,

при оценката на които не са допуснати съществени нарушения на процесуалните правила, нито логически грешки. Съдът, в съответствие с изискванията на чл. 305, ал. 3 НПК, е обсъдил изчерпателно всички доказателствени материали, които са от значение за правилното изясняване на фактическата обстановка и подробно е обосновал съображенията си, въз основа на които е гласувал достоверност на едни от доказателствените средства, а други е отхвърлил.

1. По възраженията на подсъдимия и неговия защитник относно дейността на първоинстанционния съд по установяване на фактите, съответно по допускане, събиране и оценка на доказателствата:

Основните доводи на подсъдимия и защитата се отнасят до приетото за несъмнено доказано авторство на деянието, предмет на обвинението. В тази насока се оспорва достоверността на показанията на свидетеля М.Х., като се изтъкват противоречия за отделни факти, имащи значение за авторството на деянието. Възражения защитникът и подсъдимият излагат и относно показанията на останалите разпитани по делото свидетели: твърдят, че били противоречиви, което не е преодоляно от съда, дори след приобщаването на показанията им от досъдебното производство; че показанията на пострадалия М.Х. също били противоречиви по отношение на размера на липсващата сума и състоянието му преди покупката от инкриминираното заведение; че в показанията на свидетеля В. Х. се твърди, че липсващите пари били 300 лева, а при идването си в магазина М.Х. бил в окаян вид и наранен по лицето. Обобщено защитникът и подсъдимият настояват, че доказателствата по делото не са изследвани пълно и безпристрастно от състава на градския съд, поради което не е установена обективната истина по случая.

1. По доводите на защитата, свързани с доказаността на авторството на деянието:

Доказателствата, свързани с авторството на деянието са от първостепенна важност, доколкото обсъждането на останалите елементи от обективната и субективна страна на престъплението предполагат несъмнено установен извършител. В аспекта на въпросите, подлежащи на разрешаване с присъдата по чл. 301, ал. 1 НПК – извършено ли е деянието и неговият автор следва да бъдат разгледани с приоритет. Основните възражения на защитата касаят оспорване на приетото от първата инстанция обстоятелство, че подсъдимият З. е извършител на престъпното посегателство срещу свидетеля М.Х.. В тази връзка се оспорва достоверността на показанията на пострадалия, като се навеждат доводи за това, че е бил пиян и физически наранен преди деянието, което поставя под сериозно съмнение верността на казаното от него. Наред с това защитата отправя сериозни упреци към добросъвестността на свидетеля В. Х., като акцентира върху противоречия в показанията му относно размера на инкриминираната сума, предмет на деянието.

По направените възражения първоинстанционният съд е изложил съображения в мотивите на атакуваната присъда, но доколкото те се поддържат и пред настоящата инстанция, САС им дължи самостоятелен отговор.

1.1. За достоверността на показанията на свидетеля М.Х.

Спецификата на случая придава съществено значение на показанията на пострадалия от престъплението – свидетеля М.Х., които следва да бъдат обсъдени съвместно с останалите гласни доказателствени средства – показанията на свидетеля В. Х. и обясненията на подсъдимия, както и с писмените доказателства, веществените доказателства и заключенията на съдебно-оценителната и съдебно-психиатричните и психологични експертизи.

Доказателствена стойност имат показанията на свидетеля М.Х., дадени пред първоинстанционния съд, както и тези от досъдебното производство, приобщени в цялост

на основание чл. 281 НПК. Досъдебните показания на свидетеля, дадени пред разследващ орган, са приобщени от градския съд в цялост, доколкото е констатиран липса на спомен за част от фактите, а за други е установено противоречие – показания от 18.12.2020 г. и 30.12.2020 г. – съответно на л. 20 – 22 и л. 23 от досъдебното производство и л. 133 – л. 135 от съдебното дело по н.о.х.д. № 2558/21 г. на СГС.

Проведеният пред градския съд разпит на свидетеля е подробен, поставени са всички релевантни въпроси, спазен е процесуалният ред за осъществяване на способа за събиране на доказателства. Доколкото свидетелят не е имал точен спомен за датата на случилото се, а и са констатирани противоречия за съществени обстоятелства, свързани с предмета на престъплението, физическото състояние на пострадалия преди деянието и поведението на продавача В. Х., първият съд законосъобразно и при спазване процесуалния ред е приобщил показанията на пострадалия от досъдебното производство в тяхната цялост.

При оценката на свидетелските показания, съдът не е допуснал логически грешки и процесуални нарушения. В този смисъл въззивният съд се съгласява с изводите на първата инстанция за възприемане на показанията на свидетеля М.Х. като достоверен източник на доказателствени факти. Независимо, че САС споделя основните аргументи на градския съд при оценка на показанията на пострадалия, доколкото възраженията на защитника и подсъдимия засягат основно достоверността на това доказателствено средство, следва да се даде отговор на поставените въпроси в тази връзка:

Разгледани в цялост – както поотделно, така и във взаимовръзка показанията на свидетеля М.Х. от съдебното и досъдебното производство, не разкриват съществени противоречия за основния факт – извършеното деяние от подсъдимия. Липсата на спомен за определени детайли, както и непоследователния разказ от съдебната фаза, успешно е компенсирал от надлежно приобщените показания на свидетеля от досъдебното производство. Правилни и обосновани са доводите на първия съд за възприемане с доверие на досъдебните показания на пострадалия, доколкото те са дадени в момент, непосредствено след деянието, а същевременно се подкрепят от множество други доказателства по делото. Свидетелят М.Х. установява: че на 16.12.2020 г. е бил на работа в УМБАЛСМ „Пирогов“ в град София; че след работа, около 21:00 – 21:15 часа се е придвижил с такси до спирката на градския транспорт „Оряхово“, намираща се на бул. „Сливница“; че се е насочил към денонощно заведение, разположено на същия булевард, непосредствено до спирката; че там се е появил подсъдимия, чието облекло и външни белези подробно описва; че подсъдимият го помолил да му вземе едно кафе, а когато извадил за плати сметката той дръпнал от ръцете му сумата от 400 лева, както и откъснал наполовина една банкнота от 100 лева и три банкноти от 50 лева; че след това подсъдимият побягнал. Така описаната хронология на деянието е пресъздадена от свидетеля сравнително консистентно в неговите показания от съдебната и досъдебната фаза.

Противоречие се наблюдава относно факта дали към момента на деянието пострадалият е бил употребил алкохол, съответно дали е има физически наранявания по лицето и дали е преследвал подсъдимия след отнемането на парите. В показанията си пред съда, както и в първите си показания пред разследващия орган от 18.12.2020 г., свидетелят твърди, че към момента на деянието не е бил употребил алкохол, съответно, че не е имал наранявания по лицето. Обосновано за тези факти решаващият съд се е доверил на показанията на свидетеля от досъдебното производство то 30.12.2020 г., в които той установява, че към момента на деянието е бил употребил алкохол, съответно, че е имал наранявания по лицето, но няма спомен как са получени. В тази част показанията на свидетеля от 30.12.2020 г. се потвърждават от показанията на свидетеля В. Х., който непосредствено е възприел инкриминираните събития и установява, че пострадалият е бил „видимо неадекватен“, както и че имал огромна синина и оток на едното око (показания от досъдебното производство от 18.12.2020 г.). Нараняванията по лицето М.Х. се установяват и посредством приложеното на л. 33 от досъдебното производство съдебномедицинско удостоверение № 317/22.12.2020 г.

Противоречие в показанията на М.Х. се наблюдава и по отношение на факта дали

след деянието е преследвал подсъдимия. В първите си показания пред разследващ орган, както и пред съда пострадалият твърди, че е тръгнал да гони подсъдимия след като му отнел парите, докато при втория си разпит в досъдебното производство заявява, че няма спомен за този факт. От показанията на свидетеля В. Х., който е очевидец на събитията, недвусмислено се установява, че след деянието пострадалият споделил какво се е случило, включително и размера на отнетата сума, както и че е отказал предложена помощ и си е тръгнал.

Същественото е, че противоречията и непълнотите за трите коментирани по-горе факта се преодолява чрез другите достоверни доказателствени средства – основно показанията на свидетеля В. Х. и съдебномедицинското удостоверение относно нараняванията на пострадалия.

По отношение на извършването на самото деяние и неговия механизъм, на предмета и неговия размер, описанието на дееца – показанията на пострадалия М.Х. са последователни, логични, без противоречия, а освен това намират солидна подкрепа в останалия доказателствен материал по делото.

Въззивният съдебен състав не споделя довода на защитата и на подсъдимия, че алкохолното опиване на пострадалия и неадекватното му поведение към момента на деянието, водят до извод за недостоверност на показанията му.

От една страна, психичното състояние на свидетеля М.Х., включително и към момента на деянието, е било предмет на внимателно изследване, отразено в заключението на съдебно-психиатричната и психологична експертиза. Установено е, че по време на инкриминирания инцидент М.Х. е бил в състояние на обикновено алкохолно опиване – лека към средна степен, което не е нарушило психичните му годности правилно да възприема обстоятелствата от значение за делото, тъй като при тези форми на алкохолно опиване няма данни за качествена промяна на съзнанието. Няма основание да се обсъжда усложнено или патологично алкохолно опиване, както и данни за интоксикационна психоза с качествено разстройство на съзнанието. В този смисъл САС приема, че алкохолното опиване на свидетеля не се е отразило на способността му да възприема факти от обективната действителност, съответно не е нарушена годността му да възпроизвежда възприетите обстоятелства.

От друга страна показанията на свидетеля М.Х. за авторството на деянието и механизма на извършването му се потвърждават от редица други доказателствени материали по делото:

1.2. За достоверността на показанията на свидетеля В. Х.

Свидетелят В. Х. има непосредствени наблюдения върху голяма част от поведението на подсъдимия и пострадалия. Той е разпитан в съдебното следствие на първата инстанция, така и в досъдебното производство на 18.12.2020 г., като тези показания са приобщени изцяло по предвидения процесуален ред. На 30.12.2020 г. В. Х. е участвал в разпознаване на подсъдимия, като непосредствено преди това е бил разпитан. Обосновано съставът на първоинстанционния съд е приел показанията на В. Х. за обективни и добросъвестни. В показанията му не се наблюдават противоречия – известните непълноти и разминавания между съдебните и досъдебните му показания са логично обясними с времевата разлика между двата разпита, както и с естествения процес на загуба на ясен спомен за детайлите в резултат на изминалото време след датата на деянието. В. Х. е бил продавач в денонощното заведение, където са се развили инкриминираните събития – възприел е идването на подсъдимия и пострадалия, които познавал по физиономия, тъй като били постоянни клиенти; видял добре състоянието и нараняванията по лицето на пострадалия; приел е поръчката на пострадалия, включително и за кафето, което подсъдимият поискал; възприел е казаното от М.Х. за това, че подсъдимият му издърпал парите от ръцете, както и видял, че пострадалият държи част от откъснатите банкноти.

В. Х. познавал подсъдимия по прякор и физиономия – в показанията си дал подробно

описание на лицето, фигурата и облеклото му, а след това участвал в процесуално действие по идентификация, при което несъмнено го разпознал като извършителя на деянието. Процесуалните действия по разпознаване са проведени на досъдебното производство няколко седмици след извършване на деянието – 30.12.2020 г., което не се е отразило на възможността на свидетеля ефективно да участва в действието по разследването. Видно от показанията му, той виждал нееднократно подсъдимия, който често се подвизавал в района, тъй като се занимавал с просия, поради което имал добро възприятие за неговите отличителни белези.

Непосредствено преди разпознаването е извършен разпит на свидетеля л. 25 от досъдебното производство. По отношение на разпознаването на подсъдимия, разпитът преди него е започнал в 12:30 часа и е приключил в 13:00 часа. В този смисъл са спазени изискванията на чл. 170 НПК, тъй като непосредствено преди да се извърши разпознаването свидетелят е разпитан дали познава лицето, което предстои да разпознае; за особеностите, по които може да го разпознае; за обстоятелствата, при които го е наблюдавал. Разпознаването на подсъдимия З., в което е участвал пострадалият, е проведено непосредствено след разпита – съответно от 13:10 до 13:30 часа. Видно от протокола за разпознаване – л. 26 от досъдебното производство, при провеждане на действието по разследването са спазени изискванията на чл. 171 НПК. Подсъдимият е представен за разпознаване заедно с три други лица, на действието са присъствали поемни лица, съответно разпознаващият М.Х. е посочил по какво разпознава З., като лицето, което познава с прякора „Маугли“, както и че го е разпознал по чертите на лицето, прическата и височината.

Разследващите не се опорочили действията по разпознаване, доколкото не са позволили предварителен контакт между разпознаващ и разпознаван. Спазено е изискването на чл. 171, ал. 2 и ал. 3 НПК, доколкото свидетелят е наблюдавал разпознавания без непосредствено да се срещне с него. Същественото е, че няма съмнение в това, че подсъдимият е бил представен за наблюдение заедно с други три лица, които видно от протокола и фотоснимката към него са със сходна външност и възраст.

Част от показанията на свидетеля В. Х. се потвърждават и от показанията на свидетеля С. Ц.. Той бил собственик на ресторант, намиращ се в близост до мястото на деянието – бул. „Сливница“ № 127 и установява, че да пъти давал на подсъдимия храна и пари – по 10 лева, защото знаел, че няма къде да се храни и да спи – факти, за които споделя и В. Х..

В обобщение следва да се посочи, че показанията на свидетеля В. Х., включително направеното от него разпознаване са надежден и достоверен източник на доказателства, които от една страна пряко установяват авторството на деянието – възприетото присъствие на подсъдимия и пострадалия пред него, както и непосредственото след деянието видял М.Х. с откъснати банкноти в ръката, а от друга страна добросъвестно пресъздават казаното му от пострадалия за механизма на отнемането на инкриминираната сума чрез издърпването ѝ от ръцете му от З..

1.3. За веществените доказателства

Показанията на пострадалия намират опора и в приложените по делото веществени доказателства. С протокол за доброволно предаване – л. 32 от досъдебното производство, той е предал четири броя скъсани наполовина банкноти – една от 100 лева и три от по 50 лева, които са надлежно приложени към делото, описани подробно в протокол за оглед на веществени доказателства и фотоалбум към него – л. 77 – л. 79 от досъдебното производство.

Веществените доказателства по делото по несъмнен начин потвърждават казаното от М.Х., както за механизма на деянието, така и за част от предмета на престъплението.

1.4. За обясненията на подсъдимия

САС споделя съображенията на първия съд за недоверие на обясненията на подсъдимия, депозирани в съдебното следствие – л. 106 – л. 108 от съдебното дело, съответно за квалифицирането им като защитна теза на З.. Подсъдимият не отрича, че е бил на инкриминираното място с пострадалия, но твърди, че по това време на спирката имало много хора. Този факт несъмнено се оборва от показанията на свидетелите В. Х. и М.Х.. З. твърди също, че работел при свидетеля С. Ц. – факт който се опровергава от разпита на този свидетел.

Съобразно чл. 103, ал. 2 и 3 НПК подсъдимият няма задължение да доказва своята невинност, както и не могат да се правят изводи във вреда на подсъдимия от това, че не е доказал възраженията си. В този смисъл САС приема, че при пълното и цялостно изследване на събраните по делото доказателства и при проявената в необходимата степен активност на съда, защитната теза на подсъдимия се явява изолирана и опровергана от надлежното събраните гласни, писмени и веществени доказателства и доказателствени средства и заключенията на съдебно-психиатричната и психологическа експертиза.

2. По отношение на упражнената сила

По отношение на упражнената от подсъдимия З. срещу свидетеля М.Х. сила, факти се съдържат в неговите показания, както и в показанията на свидетеля В. Х., в протокола за доброволно предаване и в протокола за оглед на веществени доказателства. От значение е, че твърденията на пострадалия за това, че подсъдимият издърпал със сила банкнотите, намиращи се в ръката му, при което част от тях се скъсали наполовина, намират сигурна опора в казаното от очевидеца на част от събитията В. Х., който видял как М.Х. непосредствено след деянието държи в ръката си скъсани банкноти, както и чул, че той споделя, че парите били издърпани от З.. Същевременно гласните доказателствени средства са в синхрон с веществените доказателства – скъсаните при издърпването им от подсъдимия четири броя банкноти, освен че са видени от В. Х., са предадени от пострадалия по делото и са подробно описани и фотографирани в протокол за оглед на веществени доказателства. Упражнената сила за отнемането на предмета на деянието, макар и със слаб интензитет е несъмнено доказана по делото.

3. За предмета на деянието

Относно предмета на престъплението, първият съд обоснова се е доверил на показанията на свидетеля М.Х., както и на заключението на съдебно-оценителната експертиза, изготвена на основата на данните съобщени от пострадалия, веществените доказателства и нормите на Наредба № 18 на БНБ от 3 октомври 2019 г. за контрол върху качеството на банкнотите и монетите в налично парично обръщение. В показанията си от досъдебното производство, надлежно приобщени пострадалият подробно изяснява къде е съхранявал парите, защо е извадил всички намиращи се в портмонето си пари и техния размер и разпределение в отделни купюри. Противоречието по този въпрос с показанията на свидетеля В. Х. от съдебното и досъдебното производство е привидно, защото този свидетел няма категоричен спомен за точния размер на сумата, а споделя казаното му от пострадалия. Освен това за част от сумата – половината банкноти от 250 лв, които по наредбата на БНБ се равняват на 125 лева, показанията на пострадалия се подкрепят недвусмислено от приложените към делото банкноти.

Поради това САС, подобно и на градския съд, приема, че казаното от свидетеля М.Х. за размера на предмета на престъплението е напълно достоверно, поради което с основание е поставено в основата на фактическите констатации на проверявания съдебен акт.

II. По правната оценка на установените факти по делото и индивидуализация на наказанието:

1. При вярно изведените фактически положения градският съд е достигнал до законосъобразно правно заключение, че подсъдимият З. е осъществил състава на престъплението по чл. 199, ал. 1, т. 4, вр. с чл. 198, ал. 1, пр. 1 вр. с чл. 29, ал. 1, б. „а“ НК.

Безспорно се извлича от доказателствата по делото обстоятелството, че подсъдимият О.З. е упражнил сила спрямо свидетеля М.Х.. Установената фактология във връзка с тази част от обвинението е следната: свидетелят М.Х. се намирал пред денонощно заведение на бул. „Сливница“ № 133, до него бил подсъдимият, който го помолил да му купи едно кафе; за да плати пострадалият извадил всички пари, които има в портмонето си; като ги видял подсъдимият издърпал със сила парите от ръцете на М.Х. – 400 лева, като при дърпането скъсал три банкноти от 50 лева и една от 100 лева – половината останали в него, а другата половина в пострадалия, след което избягал.

При така установените факти от значение е, дали употребената от подсъдимия З. сила е била предназначена за сломяване на съпротивата на упражняващия фактическата власт върху вещите на свидетел. Несъмнено е, че използваната от подсъдимия сила, макар и слаба по интензитет, е била средството за прекъсване на фактическата власт върху вещите от пострадалия (доколкото парите са родово определени движими вещи). Налице е функционалната връзка между физическата сила употребена срещу свидетеля и отнемането на намиращите се в негова фактическа власт банкноти. След като издърпал банкнотите от ръцете на М.Х. подсъдимият установил своя фактическа власт върху вещите, с което манифестирал намерението си за тяхното своеене.

Налице е и квалификацията опасен рецидив по чл. 29, ал. 1, б. „а“ НК, доколкото З. е осъждан с присъда по н.о.х.д. № 3131/16г . на СГС в сила на 6.10.16 г. за извършено престъпление по чл. 199, ал. 1, т. 4 вр. чл. 198, ал. 1 вр. чл. 29, ал. 1, б. „а“ и б. „б“ НК и му е наложено наказание лишаване от свобода за срок от 4 години; с присъда по н.о.х.д. № 5071/16 г. на СРС в сила от 8.10.19 г. подсъдимият е осъден за извършено престъпление по чл. 196, ал. 1, т. 1 вр. чл. 194, ал. 1 вр. чл. 29, ал. 1, б. „б“ НК и му е наложено наказание лишаване от свобода за срок от 2 години; с определение по н.ч.д. № 17403/19 г. по описа на СРС в сила на 28.2.20 г. е допусната кумулация, като е определено едно общо наказание по присъди на подсъдимия по н.о.х.д. № 3131/16г . на СГС и по н.о.х.д. № 5071/16г . на СРС, а именно най-тежкото наказание лишаване от свобода за срок от 4 години. На основание чл.24 НК така определеното общо най-тежко наказание е увеличено, като е определено лишаване от свобода за срок от 4 години и 6 месеца.

Законосъобразни са изводите на първата инстанция и относно субективната съставомерност на деянието.

Предметът на престъплението законосъобразно е определен при прилагане на нормите на Наредба № 18 на БНБ от 3 октомври 2019 г. за контрол върху качеството на банкнотите и монетите в налично парично обръщение, като стойността на скъсаните наполовина банкноти е определена в половин размер – 125 лева.

2. Дейността на градския съд по индивидуализация на наказанието е била ограничена в рамките на обвинението по чл. 199, ал. 1, т. 4, вр. с чл. 198, ал. 1, пр. 1 вр. с чл. 29, ал. 1, б. „а“ НК.

При определяне на наказанието за извършеното престъпление обосновано решаващият съд е приел като смекчаващи отговорността на подсъдимия обстоятелства – материалното му положение и факта, че е бездомник, който се прехранва с просия, социално и материално занемарен и изключен от обществото; слабият интензитет на упражнената сила, както и сравнително ниския размер на отнетото имущество. Законосъобразни са изводите на съда и по отношение на отегчаващите отговорността факти – миналите осъждания на дееца, включително отново за същото престъпление, които не са включени в квалификацията за опасен рецидив, както и възползването му от проявената доверчивост на пострадалия. Определеното наказание в размер на 6 години лишаване от свобода е съобразено с обществената опасност на деянието и дееца и съответства на съотношението

между смекчаващите и отегчаващите обстоятелства, които сочат на превес на смекчаващите отговорността на З. факти и в този смисъл за обосновано определяне на наказанието близо до минималния размер, предвиден в закона.

В частта за определения на основание чл. 57, ал. 1, т. 2, б. „б“ ЗИНЗС първоначален строг режим, за приложението на чл. 59 НК, за веществените доказателства и за разноските по чл. 189, ал. 3 НПК, и чл. 190, ал. 2 НПК присъдата като правилна и законосъобразна следва да бъде потвърдена.

При извършената на основание чл. 314 НПК служебна проверка съдът не констатира основания за корекции на съдебния акт.

Водим от горното и на основание чл. 338 НПК, СОФИЙСКИЯТ АПЕЛАТИВЕН СЪД, НО, II състав

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА присъда № 20/20.10.2021 г., постановена по н.о.х.д. № 2558/2021 г. по описа на Софийския градски съд, НО, 13. първоинстанционен наказателен състав.

Настоящото решение подлежи на обжалване и протестиране пред ВКС в 15-дневен срок от уведомяването на страните – САП, подсъдимия З. и неговия защитник адв.М., частния обвинител М.Х. – за изготвянето му.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____